

**Keskusrikospoliisi
Rahanpesun selvittelykeskus**

**RAHANPESUN SELVITTELYKESKUKSEN
PUOLIVUOSIKATSAUS 2022**

Sisällysluettelo

1 Kuvailulehti	1
2 Tiivistelmä.....	2
3 Rahanpesuilmoitukset.....	3
3.1 Ilmoitusten määrä	3
3.2 Ilmoittajatahot.....	4
3.3 Vastaanotetut tiedustelut	5
3.4 Rahanpesuilmoitusten indikaattorit	6
4 Ilmoitusten käsittely.....	9
4.1 Jutut	9
4.2 Lähetetyt tiedustelut	10
4.3 Liiketoimen keskeyttämismääräykset.....	11
4.4 Ulkomaiset varojen pysäytyspyynnöt.....	13
4.5 Juttujen käsittelyn tulokset.....	16
4.6 Cross border -ilmoitukset.....	18
4.7 Rikosnimikkeet	19

1 Kuvailulehti

Tekijät Irene Heikkilä, korkeakouluharjoittelija	Julkaisun laji Selvitys	
	Toimeksiantaja Jaakko Christensen, rikostarkastaja	
	Julkaisun päivämäärä 29.7.2022	
Julkaisun nimi Rahanpesun selvittelykeskuksen puolivuosisikatsaus 2022		
Tiivistelmä Tässä selvityksessä tarkastellaan Rahanpesun selvittelykeskuksen toimintaa vuoden 2022 ensimmäisen puoliskon lukujen valossa.		
Asiasanat Keskusrikospoliisi, Rahanpesun selvittelykeskus, tilastot		
ISSN-L:	ISSN (painettu):	ISSN (verkojulkaisu):
ISBN (painettu):		ISBN (verkojulkaisu):
Kokonaissivumäärä 20	Kieli Suomi	Luottamuksellisuus JULKINEN

2 Tiivistelmä

Tässä selvityksessä tarkastellaan lyhyesti Rahanpesun selvittelykeskuksen toimintaa vuoden 2022 ensimmäisen puoliskon lukujen valossa, osittain lukuja aiempiin vuosiin vertaillen.

Vuoden 2022 ensimmäisen puoliskon aikana selvittelykeskus on kirjannut rahanpesurekisteriin 80 291 epäilyttävää liiketoimea koskevaa ilmoitusta ja 8 epäiltyä terrorismin rahoittamista koskevaa ilmoitusta. Saapuneiden ilmoitusten perusteella selvittelykeskus on avannut yhteensä 628 epäilyttävää liiketoimea koskevaa selvittelykokonaisuutta (juttua) sekä 18 epäiltyä terrorismin rahoittamista koskevaa juttua.

Kesäkuun loppuun mennessä selvittelykeskus on antanut yhteensä 50 liiketoimen keskeyttämismääräystä, joiden yhteenlaskettu arvo on 4 175 565 euroa. Tästä summasta saatiin varoja viranomaisten haltuun 503 759 euroa.

Lainsäädännön muuttumisesta johtuvien raportointikäytänteiden muutoksista aiheutunut nousu virtuaalivaluuttapalveluntarjoajien ilmoitusmääriin vuonna 2021 on taittunut ja ilmoitusten määrissä on laskeuduttu takaisin tavanomaisemmalle tasolle, vaikka kasvua onkin merkittävästi vuoteen 2020 verrattuna.

3 Rahanpesuilmoitukset

3.1 Ilmoitusten määrä

Rahanpesun selvittelykeskus vastaanottaa rahanpesulaissa määritellyiltä ilmoitusvelvollisilta epäilyttäviä liiketoimia koskevia ilmoituksia ja epäiltyä terrorismin rahoittamista koskevia ilmoituksia. Osa ilmoituksista on massaluonteisia, transaktioperusteisia ilmoituksia, jotka perustuvat tiettyjen ilmoittajatahojen automaattiseen raportointiin. Massaluonteiset ilmoitukset ovat tyypillisesti summarajaperusteisia, eli tietyn kynnsarvon ylittävät ilmoitukset raportoidaan Rahanpesun selvittelykeskukselle.

Vuoden 2022 ensimmäisen puoliskon aikana Rahanpesun selvittelykeskus on kirjannut rahanpesurekisteriin yhteensä 19 148 muiden kuin virtuaalivaluuttapalveluntarjoajien tekemää ilmoitusta. Kun myös virtuaalivaluuttapalveluntarjoajien tekemät ilmoitukset otetaan huomioon, ilmoituksia on yhteensä 80 291. Vaikka virtuaalivaluuttoja koskevien ilmoitusten määrä on vähentynyt merkittävästi vuoden 2021 3,6 miljoonasta, on niitä koskevien ilmoitusten lukumäärä silti omassa mittaluokassaan, ja virtuaalivaluutat ovatkin siksi merkittävä ilmiö myös Rahanpesun selvittelykeskuksen toimintakentässä.

Rahanpesuilmoitusten määrä vaihtelee vuosittain. Osa vaihtelusta selittyy ilmoituskäytänteiden muutoksilla ja takautuvasti tehdyillä ilmoituksilla. Pidemmällä aikavälillä trendi on ollut kasvava, ja uusien ilmoitusvelvollisten mukaan tuleminen kasvattaa ilmoitusmääriä edelleen. Vuoden 2022 ensimmäisen puoliskon luvut jäävät kuitenkin monella osa-alueella viime vuoden vastaavia lukemia pienemmiksi. Muiden, kuin virtuaalivaluuttoihin liittyvien ilmoittajatahojen ilmoitusmäärä laski vuoden 2021 vastaavasta lukemasta noin kolmanneksella ja kasvua on havaittavissa vain yksittäisissä ilmoittajaluokissa.

Joulukuussa 2019 voimaan astunut virtuaalivaluuttapalveluntarjoajien ilmoitusvelvollisuus on nostanut ilmoitusmääriä huomattavasti. Merkittävä osa vuoden 2021 ilmoituspiikistä oli virtuaalivaluuttapalveluntarjoajien takautuvia ilmoituksia vuosilta 2019–2020. Taulukon 1 mukaan tilanteen voitaneen katsoa taasaantuneen, vaikkakin ilmoituksia on jo vuoden 2022 alkupuoliskon ajalta moninkertainen määrä vuoteen 2020 verrattuna.

Ilmoittajaluokan 'luotto- ja rahoituslaitos (muu kuin pankki)' ilmoitusmäärä on alkuvuoden osalta vain pieni osa viime vuoteen verrattuna. Muutos selittyy yhden ilmoittajatahon raportointia koskevista muutoksista.

Rahapeliyhteisöjen ilmoitusmäärä vuoden 2022 ensimmäisen puoliskon osalta jää lähes puoleen vuoden takaisen saman ajankohdan luvusta 6 018. Muutos johtuu yhden ilmoittajatahon raportointitilanteesta ja tulee tasaantumaan loppuvuoden aikana.

Rahanpesun selvittelykeskus vastaa kasvaviin ilmoitusmääriin priorisoimalla ilmoitusten käsittelyä ja kehittämällä käsittelyprosessin automaatiota. Tekoälyn hyödyntämistä selvittänyt Rankka-hanke päättyi vuoden 2021 lopussa, ja vuoden 2022 alussa aloitettiin Rankka-hankkeelle jatkona rahanpesun selvittelyn digitalisaatiohanke, jonka tavoitteena on viedä tuotantoon uusia ratkaisuja ja teknologioita ja joka tulee jatkumaan vuoden 2025 loppuun saakka. Rekrytoinnit ovat digitalisaatiohankkeen merkittävänä haasteena.

1.7.2021 käynnistynyt ILMO-hanke, jonka tavoitteena on toteuttaa ilmoitusten käsittelyn automatisointia, tulee jatkumaan vuoden 2022 loppuun saakka.

3.2 Ilmoittajatahot

Massailmoituksia tekevät ilmoittajatahot (rahapeliyhteisöt, maksunvälittäjät ja nyttemmin virtuaalivaluuttapalveluntarjoajat) ovat perinteisesti olleet suurimmat ilmoittajaryhmät pankkien ohessa. Vuoden 2022 ensimmäisellä puoliskolla sama trendi on jatkunut edelleen.

Virtuaalivaluuttapalveluntarjoajien tulo ilmoitusvelvollisuuden piiriin on nostanut ilmoittajaluokan tilastojen kärkeen huomattavalla ilmoitusmäärällä. Tilanne on vuoden 2021 piikin jälkeen tasaantunut, vaikka virtuaalivaluuttapalveluntarjoajat ovatkin edelleen suurin ilmoittajaluokka.

Taulukko 1: Epäilyttäviä liiketoimia ja epäiltyä terrorismin rahoittamista koskevien ilmoitusten lukumäärät ilmoittajaluokittain vuosina 2019–6/2022 (sisältää myös virtuaalivaluuttapalvelujen tarjoajat).

Ilmoittajaluokka	2019	2020	2021	6/2022
Yleistä maksujenvälitystä tarjoava (sis. valuutanvaihdon)	34 799	20 653	19 593	9 082
Luotto- ja rahoituslaitos (muu kuin pankki)	9 254	7 541	14 618	85
Luotto- ja rahoituslaitos (pankki)	10 070	12 888	13 877	6 104
Rahapeliyhteisö	11 896	11 551	12 303	3 561
Vakuutusyhtiö, -yhdistys tai työeläkevakuutusyhtiö	134	138	127	148
Kirjanpitäjä	21	31	89	36
Huolehtimisvelvoitteen mukainen viranomaisomainen	54	90	78	50
Muut, vähäisiä ilmoitusmääriä tuottavat, ilmoittajaluokat yhteensä	22	22	37	15
Tavaran myynti käteisenä > 10 000 €	38	45	36	15
Muu viranomaisomainen kotimaa	47	18	32	14
Tilintarkastaja	13	18	19	12
Kiinteistönvälittäjä	10	12	16	21
Sijoituspalveluyritys	9	15	12	1
Asianajaja tai muu oikeudellisia palveluja tarjoava	13	10	12	3
Rahastoyhtiö tai säilytisyhteisö	5	9	3	1
Yllä olevat luokat yhteensä	66 385	53 041	60 852	19 148
Virtuaalivaluuttapalvelutarjoaja	75	9 000	3 631 789	61 143
Kaikki yhteensä	66 460	62 041	3 692 641	80 291

3.3 Vastaanotetut tiedustelut

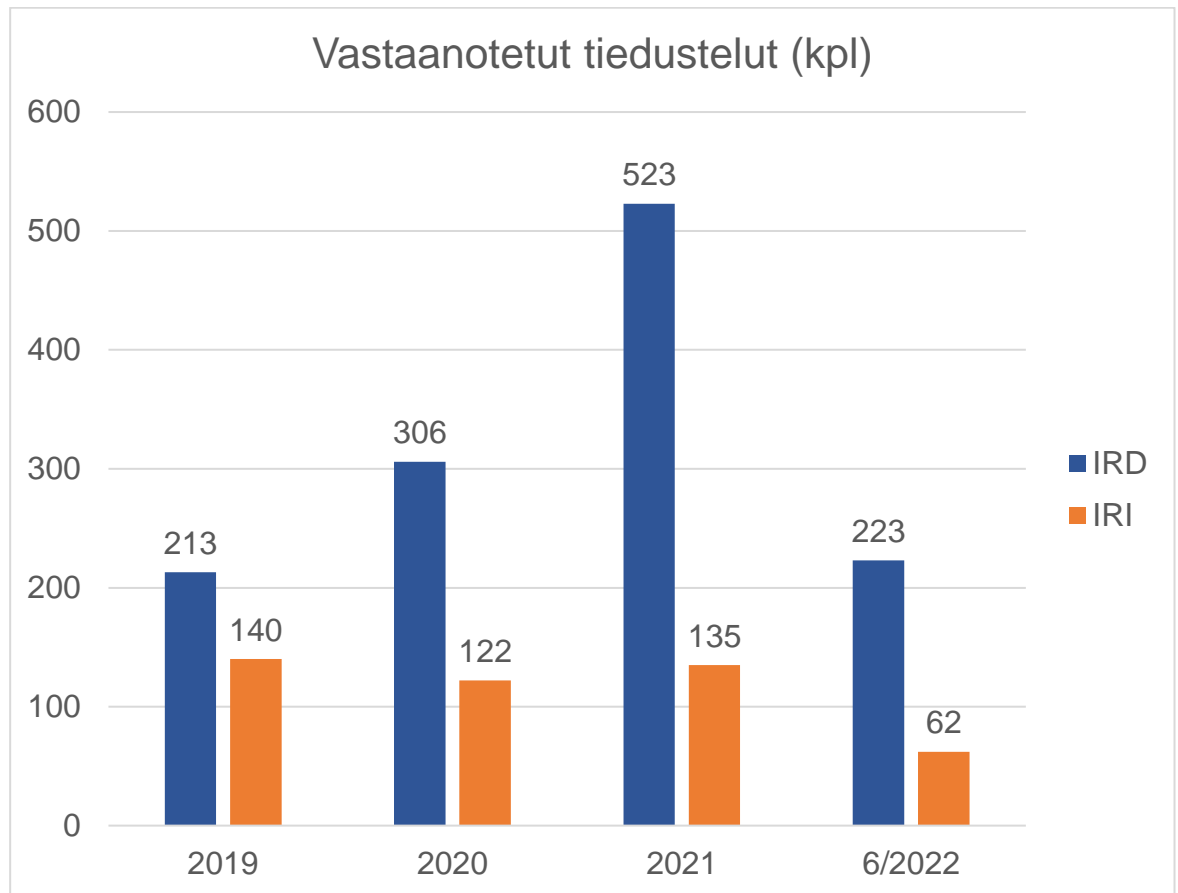
Rahanpesun selvittelykeskus vastaanottaa tiedusteluja sekä kotimaisilta että ulkomaisilta viranomaisilta. Tiedustelujen käsittely vastaa pääpiirteiltään rahanpesuilmoitusten käsittelyä: tiedustelujen pohjalta avataan juttuja ja tiedusteluihin hankitaan tarvittaessa lisätietoja esimerkiksi kotimaisilta ilmoitusvelvoittajilta. Tiedustelut johtavat myös yleensä tiedonluovutuksiin.

Vuoden 2022 ensimmäisen puoliskon osalta kotimaisten tahojen lähettämien tiedustelujen, IRD:ien (inbound request domestic), määrässä on pientä laskua verrattuna vuoden takaiseen 2021 samaan ajankohtaan (277 IRD). Ulkomaisien tahojen lähettämien tiedustelujen, IRI:ien (inbound request international), määrässä on myös pientä laskua, ja koko vuoden osalta jäätäneen hieman

vuotta 2021 alemmalle tasolle. Tiedustelujen määrässä näkyy kuitenkin nouseva trendi aiempiin vuosiin (2019–2020) verrattuna. Viime vuoden korkeat IRD-luvut selittyvät erityisesti tietoverkkoavusteisten petosten lisääntymisellä – näihin liittyen selvittelykeskus vastaanotti poliisilaitoksilta poikkeuksellisen paljon pyyntöjä tehdä ulkomaille varojen pysäytyspyyntöjä.

Kaavio 1: Rahanpesun selvittelykeskuksen vastaanottamat kotimaiset (IRD) ja ulkomaiset (IRI) tiedustelut 2019–6/2022.

3.4 Rahanpesuilmoitusten indikaattorit

Rahanpesuilmoituksiin voidaan ilmoitusta tehtäessä valita yksi tai useampi indikaattori, joilla kuvataan yleisellä tasolla niitä liiketoimeen kohdistuvia epäilyksiä, joiden vuoksi ilmoitus tehdään. Indikaattoreita on yhteensä noin neljäkymmentä.

Summaindikaattoreilla kuvataan epäilyttäviin liiketoimiin sisältyneiden varojen kokonaisarvoa. Erilaisia summaindikaattoreita on yhteensä kuusi. Jos ilmoitukseen liittyen ei ole tapahtunut lainkaan varojen siirtoa, eli ilmoitus perustuu muutoin epäilyttävään toimintaan, käytetään summaindikaattoria 'Ei arvoa'.

Summaindikaattoreita käytetään vain manuaalisesti tehtävissä ilmoituksissa, minkä vuoksi niiden määrä on ilmoitusten kokonaismäärään verrattuna suhteellisen pieni. Summaindikaattorien suhteellisista osuuksista seuraavassa taulukossa nähdään, että vuodesta toiseen selvästi suurin osa summaindikaattoreita sisältävistä ilmoituksista koskee 1–49 999 euron suuruisia tapahtumia.

Taulukko 2: Rahanpesuilmoituksissa esiintyvien summaindikaattorien suhteelliset osuudet vuosina 2019–2022/6.

Summaindikaattori	2019	2020	2021	2022/6
Ei arvoa	4 %	9 %	10 %	7 %
1 - 9 9999 EUR	24 %	25 %	36 %	44 %
10 000 - 49 999 EUR	43 %	38 %	31 %	31 %
50 000 - 99 999 EUR	12 %	11 %	9 %	8 %
100 000 - 499 999 EUR	13 %	12 %	11 %	8 %
Yli 500 000 EUR	4 %	4 %	3 %	2 %

Muut indikaattorit kuvaavat epäilyttävän liiketoimen luonnetta ja niitä piirteitä, joiden vuoksi liiketoimi on määritelty epäilyttäväksi. Yksi ilmoitus voi sisältää useita tämän tyyppin indikaattoreita. Taulukosta 3 nähdään, että yleisimmin käytettyjä indikaattoreita ovat puutteellinen varojen alkuperäselvitys, epätavallinen tilisiirto/-siirtoja, rikos havaittavissa ja virtuaalivaluutta. 15 yleisintä indikaattoria ovat myös pääsääntöisesti pysyneet samana jo vuosien ajan.

Taulukko 3: 15 yleisintä rahanpesuilmoituksissa esiintyvää indikaattoria ja niiden suhteelliset osuudet vuosittain. Suhteellinen osuus kertoo, kuinka suuressa osassa kaikista ilmoituksista kyseinen indikaattori esiintyy. Yksi indikaattori voi esiintyä useassa ilmoituksessa, minkä vuoksi taulukon prosenttiluvut eivät summaudu sataan.

Indikaattori	2019	2020	2021	6/2022
Puutteellinen varojen alkuperäselvitys	31 %	40 %	35 %	31 %
Epätavallinen tilisiirto/-siirtoja	44 %	50 %	37 %	41 %
Rikos havaittavissa	12 %	32 %	33 %	35 %
Virtuaalivaluutta	2 %	26 %	29 %	24 %
Varojen kierrätys	18 %	17 %	16 %	17 %
Poikkeaa asiakasryhmän normaalista toiminnasta	21 %	21 %	15 %	19 %
Maksuhäiriöasiakas	17 %	20 %	13 %	12 %
Lukuisia käteisnostoja	17 %	22 %	13 %	13 %
Poikkeaa asiakkaan normaalista toiminnasta	21 %	21 %	14 %	14 %
Varoja jäädytettävissä	2 %	10 %	11 %	6 %
Lukuisia käteispanoja	18 %	19 %	9 %	8 %
Bulvaanin käyttö	4 %	5 %	11 %	9 %
Epärationaalinen toiminta	10 %	8 %	10 %	9 %
Muu	8 %	13 %	7 %	5 %
Epätavallinen maksujärjestely	9 %	9 %	12 %	16 %

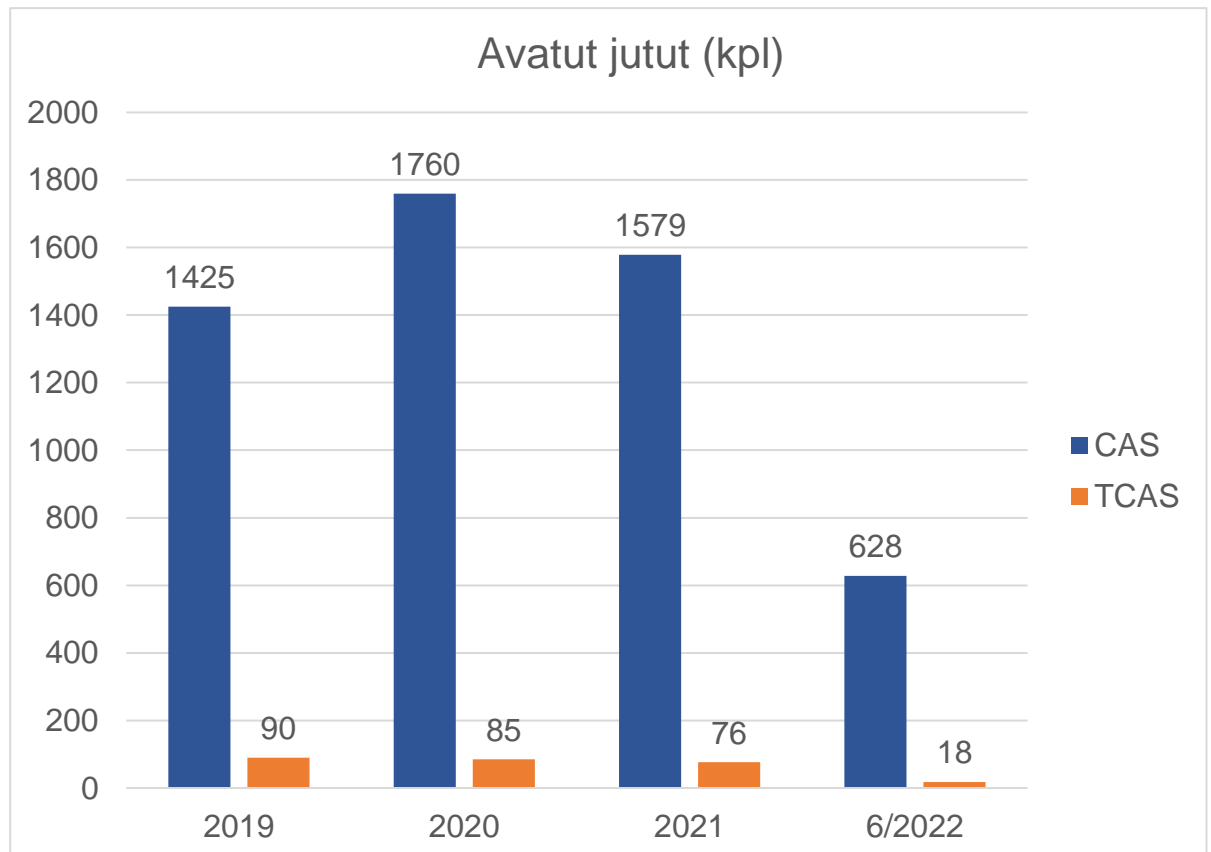

4 Ilmoitusten käsittely

4.1 Jutut

Kun selvittelykeskus ryhtyy tarkempaan selvittelyyn epäilyttävää liiketoimea koskevan ilmoituksen perusteella, avataan niin kutsuttu 'juttu', eli CAS. Juttu on selvittelykokonaisuus, johon voidaan liittää useita epäilyttäviä liiketoimia tai terrorismin rahoittamista koskevia ilmoituksia, myös eri ilmoittajatahoilta. T-CAS:it vastaavat muilta osin "tavallisia" juttuja, mutta ne liittyvät aina nimenomaisesti epäiltyyn terrorismin rahoittamiseen. Kokonaisuutena selvittelykeskuksen resurssitilanne heijastuu avattujen juttujen lukumäärässä vuoden 2022 aikana.

Kaavio 2: Rahanpesun selvittelykeskuksen avaamat jutut vuosina 2019–6/2022.

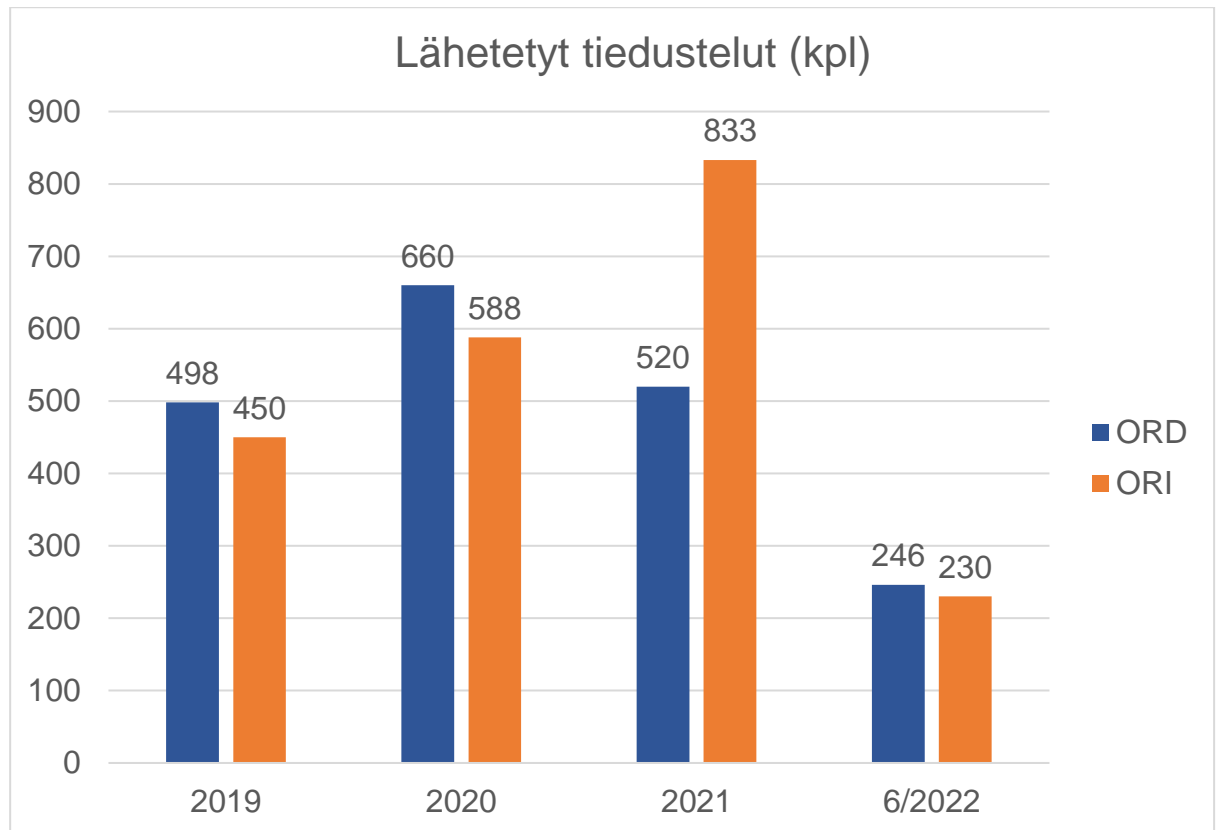

4.2 Lähetetyt tiedustelut

Juttujen selvittelyyn liittyy usein tiedustelujen lähettäminen sekä kotimaisille (ORD, outbound request domestic) että ulkomaisille (ORI, outbound request international) viranomaisille, ilmoitusvelvollisille tai muille vastaanottajille. Tiedustelujen avulla selvittelykeskus voi pyytää juttujen selvittelyn tueksi lisätietoja esimerkiksi rahanpesuilmoituksen kohteena olevasta henkilöstä tai yhtiöstä tai pyytää ulkomailla sijaitsevien varojen pysäyttämistä ulkomaisen FIU-yksikön kautta.

Kaaviossa 3 nähdään etenkin ORI:en osalta huomattavaa laskua. Viime vuonna samaan aikaan ORI:en määrä oli yli kaksinkertainen, 479 kappaletta. Tätä selittää kaksi seikkaa; 1) vuoden 2022 alkupuolella on vastaanotettu huomattavasti vähemmän pyyntöjä lähettää ulkomaisille FIU-yksiköille varojen pysäytyspyyntöjä ja 2) kun juttuja avataan aiempaa vähemmän, seuraa tästä suoraan se, että myös tiedusteluja lähetetään vähemmän. Toisin kuin kaaviossa 1 nähtiin kotimaisten tiedustelujen nouseva trendi vuosiin 2019–2020 verrattuna, ulkomaisten tiedustelujen osalta jäätäneen koko vuoden osalta vuoden 2019 tasolle.

Kaavio 3: Rahanpesun selvittelykeskuksen kotimaisille (ORD) ja ulkomaisille (ORI) vastaanottajille lähettämät tiedustelut 2019–6/2022.

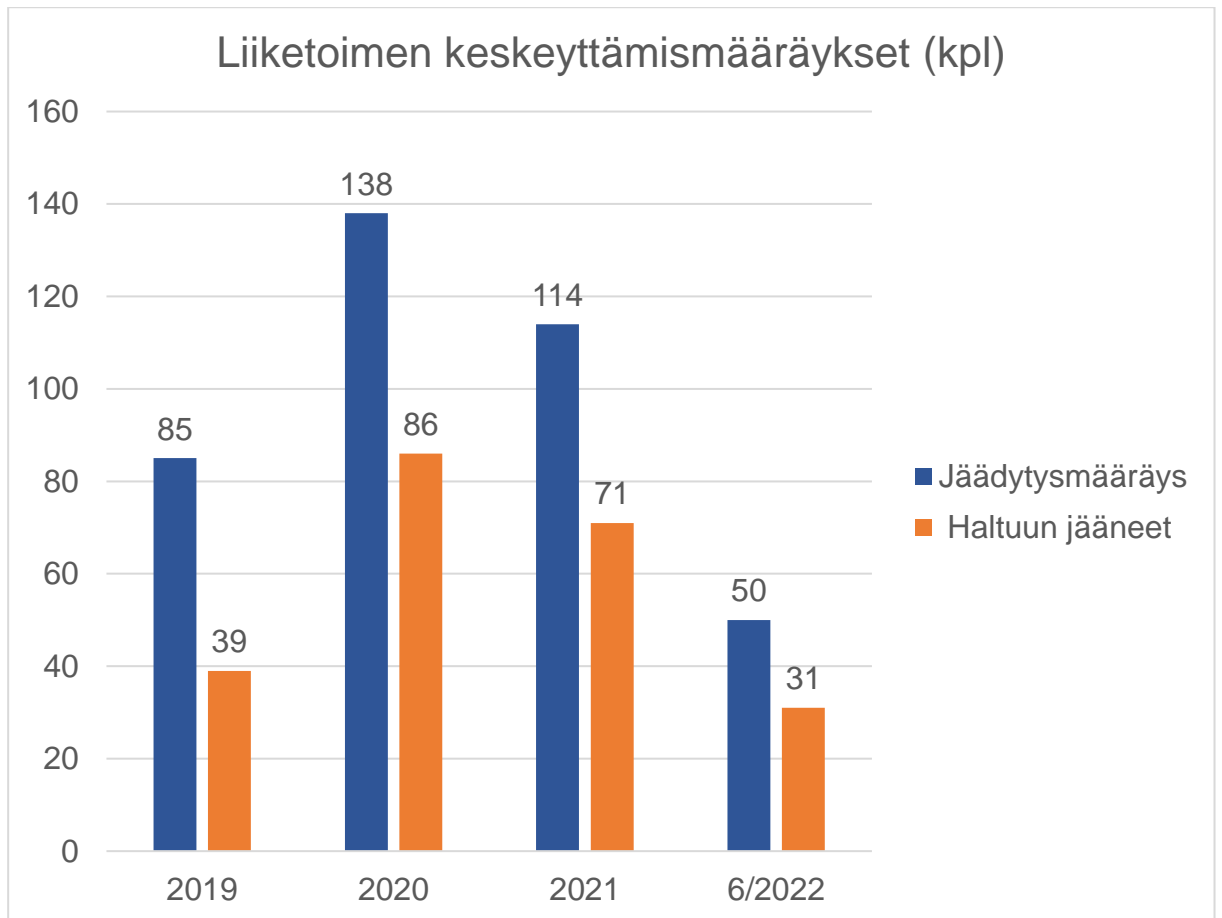

4.3 Liiketoimen keskeyttämismääräykset

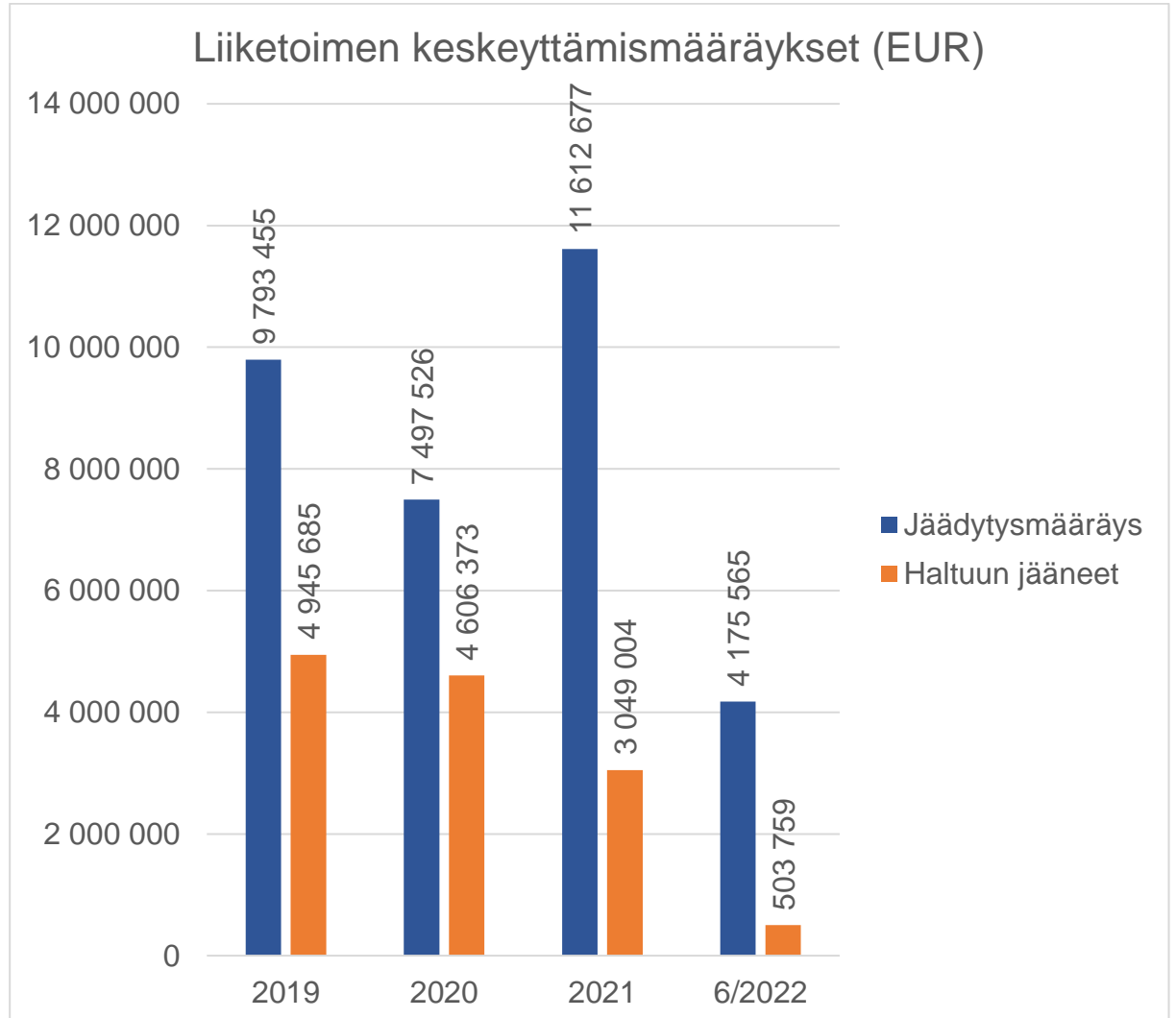
Rahanpesun selvittelykeskuksella on rahanpesulain mukaan oikeus antaa ilmoitusvelvolliselle määräys keskeyttää liiketoimi (ns. jäädytysmääräys) enintään kymmenen arkipäivän ajaksi, mikäli määräys on välttämätön rahanpesun tai terrorismin rahoituksen estämiseksi ja selvittämiseksi. Kyseinen toimenpide ei edellytä rikosoikeudellisen syytä epäillä -kynnyksen ylittymistä. Määräyksen avulla selvittelykeskuksen on mahdollista päästä nopeasti kiinni rikosshyötyyn ja estää sen siirtäminen viranomaisten ulottumattomiin.

Vuoden 2022 ensimmäisen puoliskon aikana selvittelykeskus antoi yhteensä 50 jäädytysmääräystä, joiden yhteenlaskettu arvo oli 4 175 565 euroa. Tästä summasta saatiin viranomaisten haltuun 503 759 euroa. (Kaaviot 4 ja 5)

Kaavio 4: Liiketoimen keskeyttämismääräykset eli jäädytykset ja keskeyttämismääräykset, joissa jäädytetyt varat ovat jääneet viranomaisten haltuun vuosina 2019–6/2022.

Kaavio 5: Liiketoimen keskeyttämismääräysten arvo (EUR) sekä viranomaisten haltuun saama varallisuus vuosina 2019–6/2022.

4.4 Ulkomaiset varojen pysäytyspyynnöt

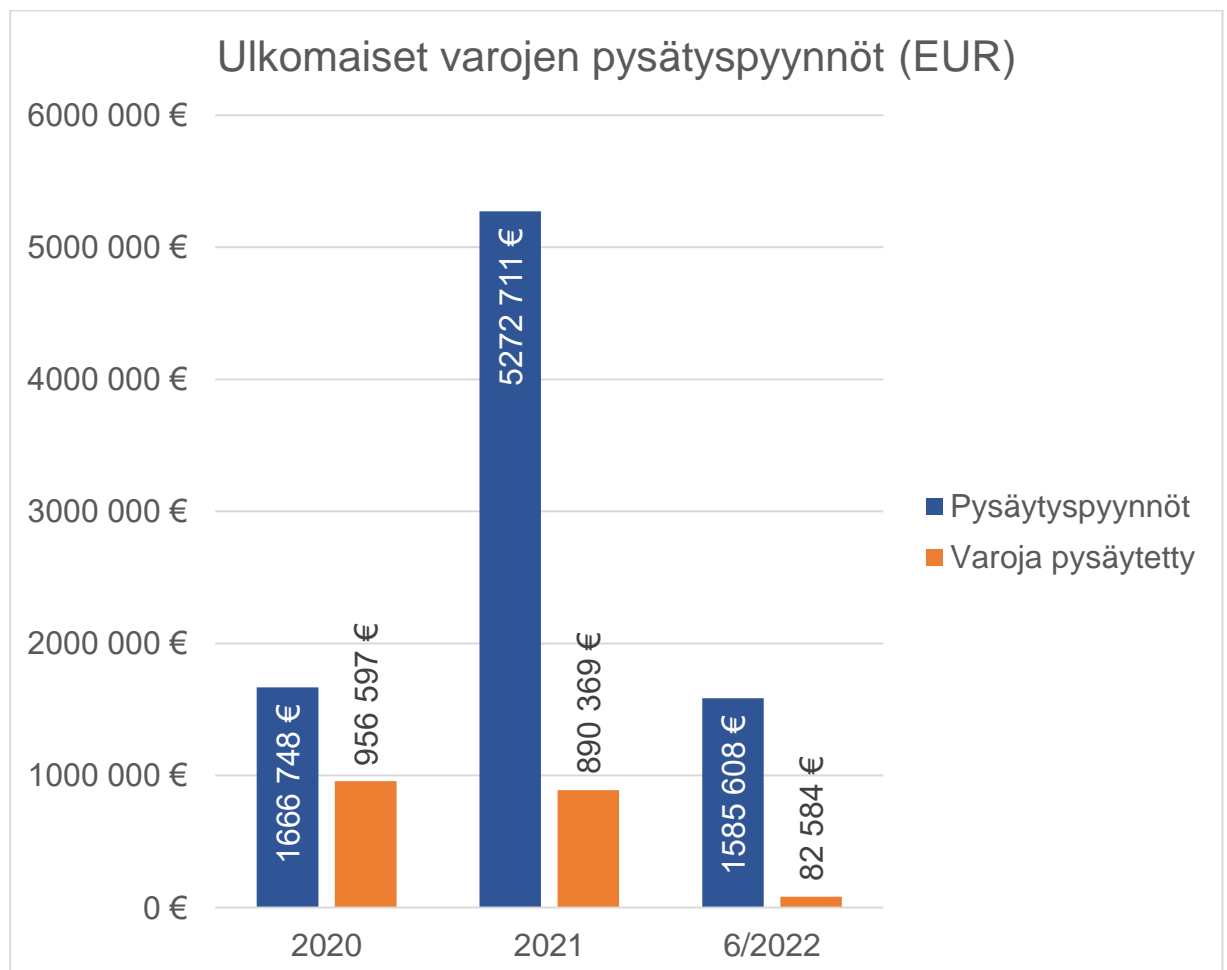
Rahanpesun selvittelykeskus voi pyytää vieraan valtion rahanpesun torjunnasta vastaavaa viranomaista pysäyttämään varoja, jos tällainen keskeytys on välttämätön rahanpesun tai terrorismin rahoituksen estämiseksi ja selvittämiseksi. Rahanpesun selvittelykeskuksella ei ole toimivaltaa ulkomailla jäädetyismääräysten toimeenpanemiseksi, minkä johdosta yhteistyötä tehdään muiden valtioiden selvittelykeskusten tai vastaavien toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

Käytännössä selvittelykeskus lähettää ulkomaisille FIU-yksiköille varojen pysäytys-/palautuspyyntöjä. Ulkomaille lähetetyistä pyynnöistä huolimatta varoja saadaan pysäytettyä vain pieni osa. Tämä selittyy pitkälti kansainvälisen maksuliikenteen nopeudella, sillä varoja voidaan siirtää maasta toiseen ilman merkittävää viivettä ja toisaalta useimmiten varat on siirretty hyvin nopeasti ensimmäiseltä ulkomaiselta tililtä eteenpäin tai muunnettu käteiseksi.

Kaavioista 6 ja 7 nähdään, että vuosi 2021 oli pysäytyspyyntöjen määrässä niin rahallisesti kuin kappalemääriltään poikkeuksellinen. Vuonna 2021 oli huomattava tietoverkkoavusteisten petosten aalto, mikä näkyy myös selvittelykeskuksen tilastoissa. Vuoden 2022 alkupuoliskon osalta palautuspyyntöjen määrä on jo lähes sama kuin koko 2020 vuonna yhteensä.

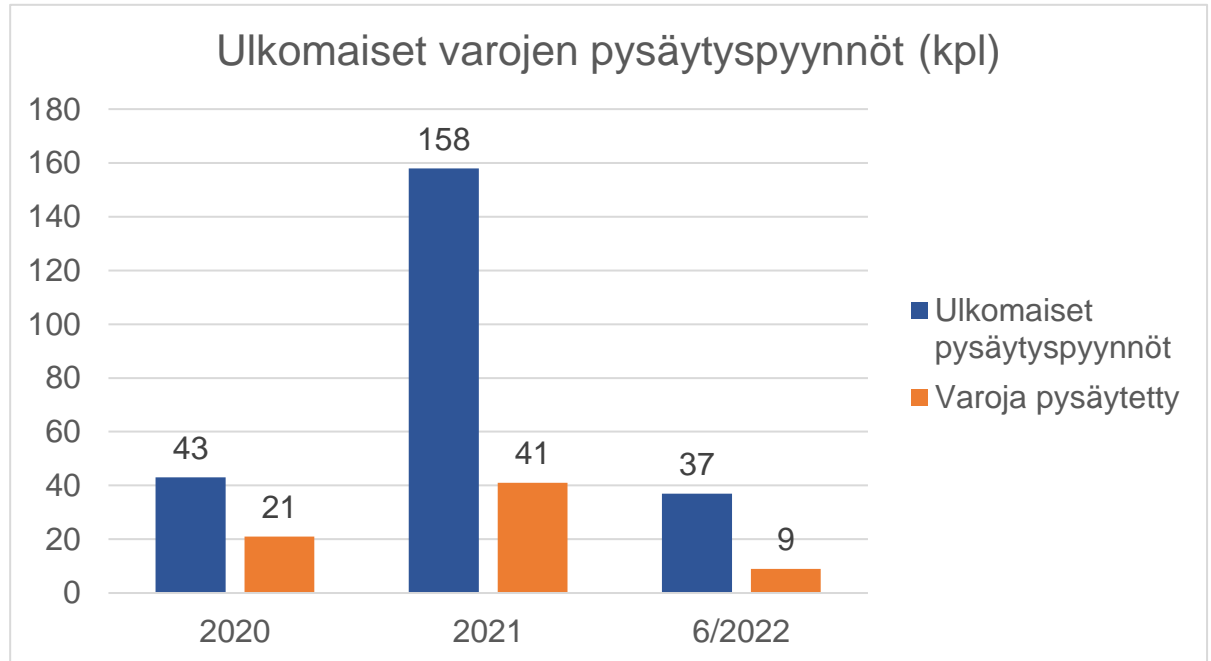
Kaavio 6: Rahanpesun selvittelykeskuksen ulkomaisille FIU-yksiköille lähettämät varojen pysäytyspyynnöt 2020–6/2022 euroina.

Kaavio 7: Rahanpesun selvittelykeskuksen ulkomaisille FIU-yksiköille lähettämät varojen pysäytyspyynnöt 2020–6/2022 kappaleina.

Taulukko 4: Rahanpesun selvittelykeskuksen ulkomaisille FIU-yksiköille lähettämät varojen pysäytyspyyntöjen vastaanottajamaat ja niiden yhteissummat vuoden 2022 alkupuoliskolla.

Kohdema	Summa EUR
Puola	395 463,00 €
Espanja	183 397,77 €
Irlanti	173 091,70 €
Belgia	146 699,00 €
Luxemburg	137 670,00 €
Portugali	125 215,57 €
Etelä-Afrikka	99 134,01 €
Saksa	87 260,58 €
Italia	70 103,00 €
Turkki	50 420,47 €
Ranska	49 605,00 €
Liettua	25 797,53 €
Viro	25 000,00 €
Unkari	9 000,00 €
Romania	7 750,00 €

4.5 Juttujen käsittelyn tulokset

Rahanpesun selvittelykeskus voi avata saamiensa tietojen pohjalta juttuja, jotka voivat päättyä kahdella eri tavalla: jutun selvittely joko lopetetaan tiedonluovutukseen tai jutun käsittely keskeytetään (jolloin selvittelykeskus ei luovuta juttuun liittyviä tietoja eteenpäin).

Rahanpesun selvittelykeskus ei tee rikostutkintaa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että selvittelykeskus pyrkii tunnistamaan saapuvasta ilmoitusmas-
sasta kaikkein relevanteimmat tapaukset, hankkii tarvittaessa näihin liittyviä lisätietoja, tuottaa saatujen tietojen pohjalta analyysija ja luovuttaa näitä eteenpäin asianmukaisille tahoille.

Tiedonluovutuksia voidaan tehdä:

- **avoimiin rikosilmoituksiin** tapauksissa, joissa kohteeseen liittyvä rikostutkinta on jo käynnissä poliisissa, tullissa tai rajavartiolaitoksella,
- **uusiin rikosilmoituksiin**, jolloin selvittelykeskus kirjaa kokonaan uuden rikosilmoituksen ja luovuttaa tietoja tähän tai
- **rikoksen estämiseksi tai paljastamiseksi** esimerkiksi Suojelupoliisille tai Verohallinnolle.

Suurin osa Rahanpesun selvittelykeskuksen avaamista jutuista päättyy tiedonluovutukseen rikoksen estämiseksi tai paljastamiseksi tai tiedonluovutukseen avoimeen rikosilmoitukseen, kuten taulukosta 5 nähdään.

Taulukko 5: Rahanpesun selvittelykeskuksen käsittelemien juttujen (CAS) ja epäiltyyn terrorismin rahoittamiseen liittyvien juttujen (T-CAS) lopputulokset vuosina 2019–6/2022.

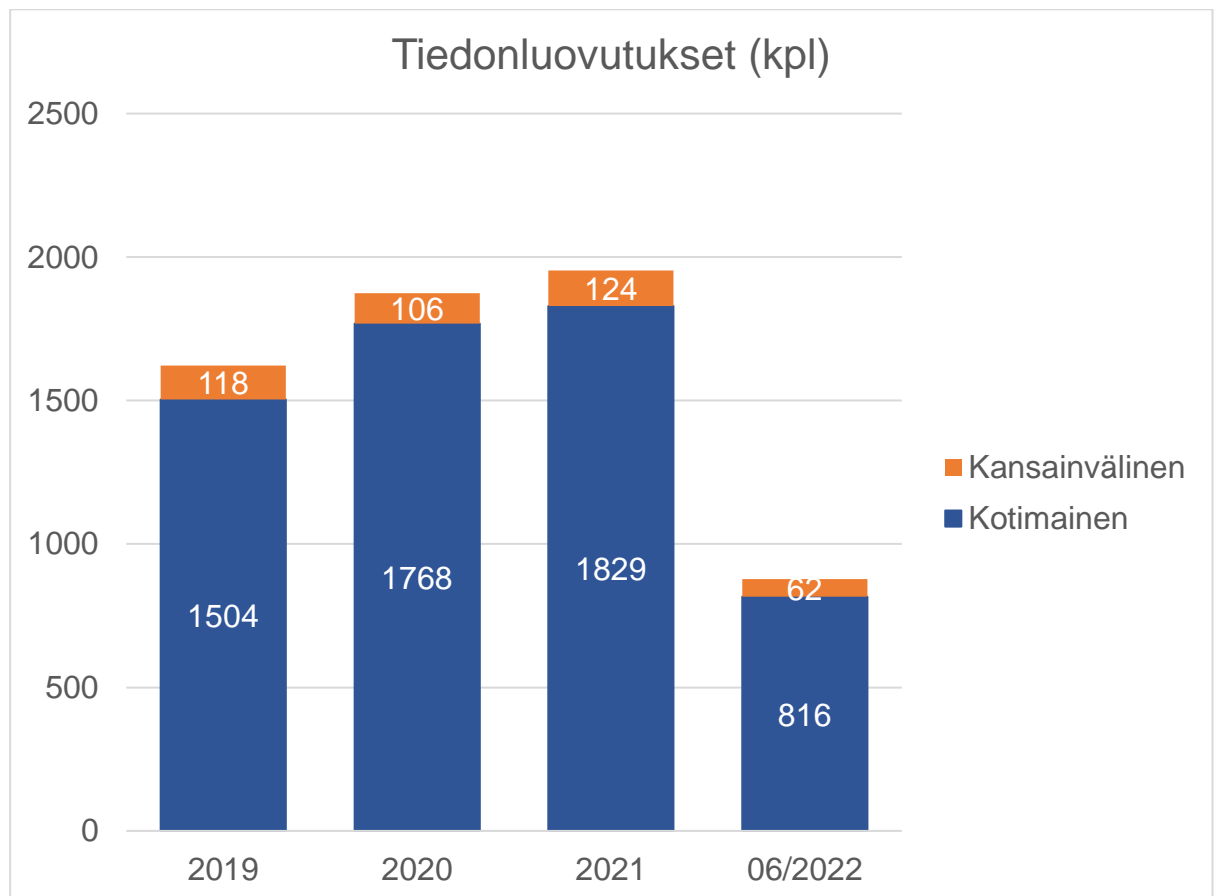

Tulos (CAS & TCAS)	2019	2020	2021	6/2022
Keskeytetty	192	203	237	76
Estäminen/paljastaminen	721	897	792	283
Avoin rikosilmoitus	545	592	699	285
Uusi rikosilmoitus	49	63	60	19

Juttujen tulokset on laskettu niiden päättymispäivämäärän mukaan.

Kotimaisten tiedonluovutusten määrä on viime vuosina ollut kasvussa. Vuoden 2022 ensimmäisen puoliskon mukaan kasvu näyttää kuitenkin taittuvan ja koko vuoden luvuissa jäätäneen suurin piirtein vuoden 2020 tasolle. Luovutusten väheneminen edellisestä vuodesta on suora seurausta siitä, että juttujakin on avattu aiempaa vähemmän. Ulkomaisten tiedonluovutusten lukumäärässä ei ole viime vuoteen verrattuna merkittävää muutosta.

Kaavio 9: Tiedonluovutukset koti- ja ulkomaisille viranomaisille.

4.6 Cross border -ilmoitukset

Kansainvälinen tietojen vaihto on keskeinen osa Rahanpesun selvittelykeskuksen toimintaa. Tämä näkyy olennaisesti myös selvittelykeskuksen vastaanottamien ilmoitusten käsittelyssä. EU-direktiivi¹ velvoittaa unionin jäsenmaiden FIU-yksiköt välittämään vastaanottamansa ilmoituksen edelleen toiseen jäsenmaahan tapauksissa, joissa ilmoituksella on liittymä toiseen jäsenmaahan (ns. Cross border -ilmoitukset). Selvittelykeskus välittää ilmoituksia vastaavalla tavalla myös EU:n ulkopuolisiin maihin.

Cross border -ilmoitusten määrässä tapahtui huomattava nousu vuonna 2021, sillä virtuaalivaluuttoihin liittyvistä ilmoituksista tietojenluovutukset toteutettiin massaluovutuksina osittain automatisoidusti. Vuonna 2021 välitettiin yhteensä 460 000 virtuaalivaluuttapalveluntarjoajien tekemää ilmoitusta 47 eri maahan.

Muiden kuin virtuaalivaluuttapalveluntarjoajien tekemien ilmoitusten pohjalta tehtiin vuonna 2021 yhteensä 120 Cross border -luovutusta. Vuonna 2020 luovutuksia tehtiin 241 kappaletta.

Vuoden 2022 alkupuoliskolla selvittelykeskus on tehnyt neljä yksittäistä Cross border -luovutusta, eikä massaluovutuksia ole tehty lainkaan. Tavoitteena on kehittää automatiikkaa loppuvuoden aikana niin, että Cross border -luovutuksia voidaan jälleen tehdä automatisoidusti.

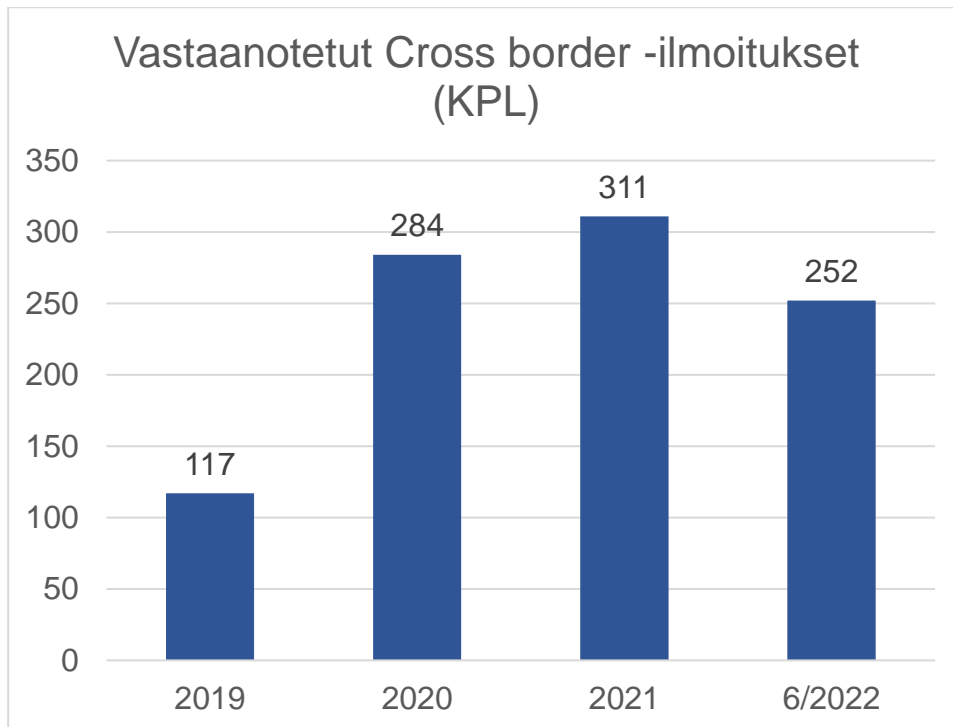
Selvittelykeskus myös vastaanottaa tuhansia ilmoituksia muilta mailta. Saapuvissa Cross border -ilmoituksissa on kuitenkin suurta laadullista vaihtelua ja työ on manuaalista, minkä takia vain osa vastaanotetuista ilmoituksista kirjataan rahanpesurekisteriin.

Rahanpesurekisteriin tallennettujen vastaanotettujen muiden maiden tekemien Cross border -luovutusten määrä on nouseva. Vuoden 2022 alkupuoliskon perusteella vastaanotettujen luovutusten määrä nousee jopa 200 kappaleella viime vuoteen nähden.

Kaavio 10: Vastaanotetut ja rahanpesurekisteriin tallennetut Cross border -ilmoitukset.

---

¹ EU:n neljäs rahanpesudirektiivi 2015/849, Artikla 53, kappale 1

4.7 Rikosnimikkeet

Vuoden 2022 alkupuoliskolla Rahanpesun selvittelykeskus luovutti tietoja kaikkiaan 304 eri juttuun, joihin liittyi kaikkiaan 305 rikosilmoitusta ja 102 eri rikosnimikettä.

Taulukko 6 esittää 20 yleisintä juttuihin liittynyttä rikosnimikettä sekä tiedonluovutukset, jotka liittyvät liiketoimintakieltoon sekä esitutkintalain mukaiseen esiselvitykseen, vuoden 2022 alkupuoliskolla. Yleisimmät rikosnimikkeet ovat pysyneet pääsääntöisesti samana viime vuosina.

Taulukko 6: Selvittelykeskuksen tekemiin tiedonluovutuksiin liittyneet rikosnimikkeet.

Rikosnimike	6/2022
Törkeä huumausainerikos	99
Törkeä petos	84
Petos	77
Virka-apu toiselle viranomaiselle	50
Törkeä rahanpesu	37
Rahanpesu	36
Muu tutkinta	32
Poliisilakiperusteiset kiinniotot	30
Törkeä veropetos	29
Esitutkintalain 3:3.2 tarkoittama selvitys	20
Huumausainerikos	19
Viranomaisen myöntämän asiakirjan katoaminen	18
Tutkinta liiketoimintakiellon määräämiseksi	17
Törkeä velallisen epärehellisyys	16
Maksuvälinepetos	15
Törkeä maksuvälinepetos	15
Identiteettivarkaus	13
Törkeä kavallus	12
Törkeän petoksen yritys	12
Huumaisaineen käyttörikos	11